Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat

Staatssecretaris van Infrastructuur en Waterstaat

DG Mobiliteit
Openbaar Vervoer en Spoor Veiligheid en Goederen

Postbus 20901
2500 EX Den Haag

Datum
16 november 2026

Onze referentie
IENW/BSK-2026/200461

Beslistermijn
24 november 2026

nota

Weerbaar spoor & Militaire Mobiliteit via spoor

Aanleiding
Begin december is het CD Spoor en het CD Spoorveiligheid en ERTMS. Met een brief over de weerbaarheid van het spoorsysteem en militaire mobiliteit over spoor informeert u de Tweede Kamer voorafgaand over uw inzet hierop en andere relevante ontwikkelingen.

Geadviseerd besluit
U wordt gevraagd akkoord te gaan met het versturen van de Kamerbrief Weerbaar spoor & Militaire Mobiliteit via spoor en deze brief op 26 november, met mede ondertekening van de staatssecretaris van Defensie, naar de Kamer te versturen. Gelet op de deadline doorloop de Kamerbrief parallel de parafeerlijn van Ministerie van Defensie.

Kernpunten
- Prinsjesdag heeft voor heel Nederland duidelijk gemaakt, wat intern al bekend was, ons spoorsysteem is veilig, maar kent kwetsbaarheden.
- In de herprioritering heeft u € 197 mln. vrijgemaakt voor TEN-T Spoor (dual-use) en weerbaarheid.
- Hiermee doet u aanvullende investeringen bovenop de eerder vrijgemaakt middelen voor dual-use (€202 mln.).
- Zo is binnen een jaar na de aanbevelingen van het OFL-rapport *Tijd om te handelen* bijna €400 mln. van de benodigde €600 mln. vrijgemaakt door IenW om de weerbaarheid van het spoor te vergroten en militaire mobiliteit per spoor te versterken.

Weerbaar spoor
- U benadrukt hoe cruciaal het spoor is voor burgers, bedrijven en defensie en daarmee voor het doordraaien van de Nederlandse maatschappij.
- U doet een toezegging over de verstoringen op Prinsjesdag af. U deelt de bekendmaking van aanhoudingen en getuigenoproep van het OM en kunt verder nog weinig informatie delen over het strafrechtelijk onderzoek. U zegt toe dat als er meer relevante informatie beschikbaar is u de Kamer informeert.
- Uw weerbaarheidsaanpak kent twee dimensies
- 1. Versterken van de weerbaarheid van de spoorsector
    - Dit doet u via de Wwke, de samenwerkingsagenda weerbaar spoor en u versterkt de eigen IenW organisatie,

DG Mobiliteit
Openbaar Vervoer en Spoor
Veiligheid en Goederen

Datum
16 november 2026

Onze referentie
IENW/BSK-2026/200461

- 2. Verhogen weerbaarheid van het spoornetwerk; weerbaarheid van de fysieke infrastructuur door preventie, absorptie en herstel en een budget van €197 mln.
- Het is niet mogelijk en niet doelgericht om 7000 km spoor preventief te bewaken. Herstel en absorptie zijn alternatieve maatregelen om het systeem snel weer draaiend te krijgen.
- Voor het einde van het jaar stellen ProRail en IenW het ambitieniveau vast voor weerbaarheid en wordt gewerkt aan het plan voor de uitrol van weerbaarheidsmaatregelen.
- IenW analyseert samen met ProRail welke weerbaarheidsmaatregelen passend zijn op welke plek. Daarbij komt ook de afweging welke punten op het spoor cruciaal zijn voor het doordraaien van het spoorsysteem en zo de maatschappij.

Militaire mobiliteit via spoor
- Vanuit de Host Nation Support heeft Nederland de verplichting om militair materieel zo spoedig mogelijk door te voeren. Hiernaast is er de eigen transportvraag van defensie.
- Nu lukt het om aan alle vraag te voldoen. Maar met toenemende dreiging kan de vraag toenemen, daar bereiden wij ons op voor.
- De belemmeringen zijn: beperkte spoorcapaciteit, lagere snelheden bij breed materieel en het niet-infrastructurele proces.
- Met het door IenW beschikbaar gestelde €202 mln. worden dual-use oplossingen gerealiseerd.
- Met de delta analyse brengt ProRail in opdracht van Defensie belemmeringen voor transport in beeld op basis van de EU militaire eisen.
- Om aan alle eisen te voldoen doet de Algemene Rekenkamer de schatting dat 2,4 miljard nodig is. Deze financiële opgave is in beweging door het prioriteren van defensieroutes en herziening van de militaire eisen. Na afronding van de delta-analyse zal dit bedrag worden herijkt.

Krachtenveld
- U bent in gesprek met het ministerie van Defensie over financiering van de opgaven voor militaire mobiliteit en weerbaarheid spoor. Deze gesprekken worden voortgezet.

Informatie die niet openbaargemaakt kan worden
nvt

Bijlagen

Volgnummer	Naam	Informatie
02	Kamerbrief Weerbaar spoor & Militaire Mobiliteit via spoor	